

Zestaw D – modele rozwiązań zadań otwartych

Numer
zadania

Etapy rozwiązania zadania

Przekształcenie układu równań do postaci:

$$\begin{cases} y = -1 - ax \\ -x(a+2)(a-1) = a+2 \end{cases}$$

Rozwiązanie układu równań dla $a = -2$:

$$\begin{cases} x \in \mathbf{R} \\ y = 2x - 1 \end{cases}$$

1.

Sprawdzenie, że dla $a = 1$ układ równań jest sprzecznyRozwiązanie układu równań dla $a \neq -2$ i $a \neq 1$: $x = \frac{-1}{a-1}$, $y = \frac{1}{a-1}$ Przekształcenie nierówności $|x - y| \geq 1$ do postaci: $\frac{2}{|a-1|} \geq 1$ Rozwiązanie nierówności $\frac{2}{|a-1|} \geq 1$: $a \in \langle -1; 1 \rangle \cup (1; 3)$

Zapisanie układu równań:

$$\begin{cases} -a + 3 = 2b \\ -1 + 3b = 2 - 3a \end{cases}$$

2.

Rozwiązanie układu równań: $a = -1$ i $b = 2$ Wyznaczenie współrzędnych punktów B i C : $B(-4, 0)$, $C(5, 0)$ Obliczenie pola trójkąta ABC : $P = 13\frac{1}{2}$ Zapisanie równania szukanej prostej $y = ax + b$ w postaci: $ax - y - 2a - \frac{5}{2} = 0$ Wyznaczenie odległości punktu $(2, 4)$ od powyższej prostej: $d = \frac{13}{2\sqrt{a^2+1}}$

3.

Rozwiązanie równania $\frac{13}{2\sqrt{a^2+1}} = \sqrt{13}$: $a = -\frac{3}{2}$, $a = \frac{3}{2}$ Podanie odpowiedzi: $y = -\frac{3}{2}x + \frac{1}{2}$, $y = \frac{3}{2}x - \frac{11}{2}$

Przekształcenie układu równań:

$$\begin{cases} x^2 + y^2 = 9 \\ y = mx + (2m + 3) \end{cases}$$

4.

do postaci: $x^2 + (mx + (2m + 3))^2 = 9$ Obliczenie wyróżnika równania kwadratowego $(m^2 + 1)x^2 + 2m(2m + 3)x + 4m^2 + 12m = 0$ i stwierdzenie, że wyróżnik powinien być dodatni: $\Delta = 4m(5m - 12) > 0$ Podanie odpowiedzi: $m \in (-\infty; 0) \cup (\frac{12}{5}; \infty)$

Numer
zadania

Etapy rozwiązania zadania

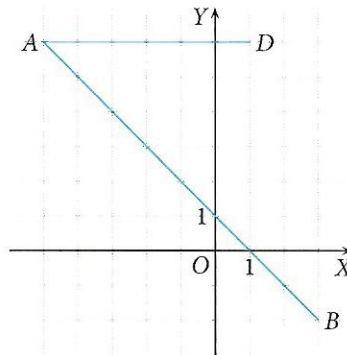
- Zauważenie, że okrąg O_0 ma środek w punkcie $(3, 1)$ i promień 1
- Zauważenie, że skoro okręgi O_1 i O_2 leżą w pierwszej ćwiartce układu współrzędnych i są styczne do obu osi układu współrzędnych, to ich równanie jest postaci:
- $$(x-r)^2 + (y-r)^2 = r^2, \text{ gdzie } r > 0$$
5. Zapisanie warunku styczności okręgów: okręgi są styczne zewnętrznie, czyli odległość środków tych okręgów jest równa sumie ich promieni, zatem
- $$\sqrt{(r-3)^2 + (r-1)^2} = r + 1$$
- Przekształcenie równania do postaci: $r^2 - 10r + 9 = 0$ i rozwiązanie go: $r_1 = 1, r_2 = 9$
- Zapisanie współrzędnych środków okręgów O_1 i O_2 : $S_1(1, 1), S_2(9, 9)$
- Obliczenie odległości między punktami S_1 i S_2 : $8\sqrt{2}$
- Zapisanie układu równań:
- $$\begin{cases} y - 5x = 2 \\ 4y + x = 8 \end{cases}$$
- i wyznaczenie współrzędnych punktu A : $A(0, 2)$
6. a) Zapisanie współrzędnych punktów B i C w postaci: $B(a, 5a + 2), C(b, -\frac{1}{4}b + 2)$
- Zapisanie układu równań:
- $$\begin{cases} a + b = 7 \\ 5a + 2 - \frac{1}{4}b + 2 = -3 \end{cases}$$
- i wyznaczenie współrzędnych punktów B i C : $B(-1, -3), C(8, 0)$
- Zapisanie równania prostej k : $x - 3y - 8 = 0$
6. b) Obliczenie odległości punktu A od prostej k : $d = \frac{7\sqrt{10}}{5}$
- Obliczenie długości odcinka BC : $|BC| = 3\sqrt{10}$ i pola trójkąta ABC : $P = 21$
- Obliczenie długości boków trójkąta ABC : $|AB| = \sqrt{17}, |BC| = 2\sqrt{5}, |AC| = 3\sqrt{5}$
- Wyznaczenie cosinusa kąta $\alpha = \angle ABC$ na podstawie twierdzenia cosinusów:
- $$\cos \alpha = -\frac{2\sqrt{85}}{85}$$
7. Uzasadnienie, że skoro $\cos \alpha < 0$, to trójkąt jest rozwartokątny
- Obliczenie $\sin \alpha$ z wykorzystaniem jedynki trygonometrycznej: $\sin \alpha = \frac{9\sqrt{85}}{85}$
- Skorzystanie z twierdzenia sinusów i obliczenie promienia okręgu opisanego na trójkącie:
- $$R = \frac{|AC|}{2\sin \alpha} = \frac{5\sqrt{17}}{6}$$

Numer zadania	Etapy rozwiązania zadania
8.	<p>Obliczenie odległości między prostymi $y = 2x + 6$ i $y = 2x - 4$: $d = 2\sqrt{5}$</p> <p>Zapisanie współrzędnych środka okręgu: $S(0, b)$ i obliczenie promienia okręgu: $r = \frac{d}{2} = \sqrt{5}$</p> <p>Obliczenie odległości środka okręgu S od prostych $y = 2x + 6$ i $y = 2x - 4$: $d_1 = \frac{ 6-b }{\sqrt{5}}, d_2 = \frac{ b+4 }{\sqrt{5}}$</p> <p>Zapisanie równania: $\frac{ 6-b }{\sqrt{5}} = \frac{ b+4 }{\sqrt{5}}$</p> <p>i wyznaczenie parametru b: $b = 1$</p> <p>Zapisanie równania okręgu: $x^2 + (y-1)^2 = 5$</p> <p>Zapisanie układu równań: $\begin{cases} x - y = 1 \\ x^2 + 6x + y^2 - 4y - 13 = 0 \end{cases}$</p> <p>i wyznaczenie współrzędnych punktu A: $A(-2, -3)$ lub $A(2, 1)$</p>
9.	<p>Wyznaczenie współrzędnych punktu B: $B(2, 1)$ lub $B(-2, -3)$</p> <p>Wyznaczenie współrzędnych środka okręgu: $S(-3, 2)$</p> <p>Wyznaczenie współrzędnych punktu C: $C(-4, 7)$ lub $C(-8, 3)$</p> <p>Obliczenie długości boków AB i BC: $AB = 4\sqrt{2}$, $BC = 6\sqrt{2}$</p> <p>Zauważenie, że trójkąt ABC jest prostokątny, i obliczenie pola: $P = 24$</p> <p>Zapisanie równania stycznej do okręgu w postaci: $\sqrt{3}x - y + b = 0$</p>
10.	<p>Wyznaczenie odległości środka okręgu $S(4, 0)$ od stycznej: $d = \frac{ 4\sqrt{3}+b }{2}$</p> <p>Zapisanie równania: $\frac{ 4\sqrt{3}+b }{2} = 2\sqrt{3}$ i rozwiązanie go: $b = 0$, $b = -8\sqrt{3}$</p> <p>Podanie odpowiedzi: $y = \sqrt{3}x$, $y = \sqrt{3}x - 8\sqrt{3}$</p> <p>Zapisanie równania okręgu w postaci: $(x+2)^2 + (y-1)^2 = 34$</p> <p>Wyznaczenie współczynnika kierunkowego prostej AB: $a_{AB} = -1$</p> <p>Wyznaczenie równania prostej DC: $y = -(x-3) + 4$, czyli $y = -x + 7$</p>
11.	<p>Wyznaczenie drugiego rozwiązania układu równań: $\begin{cases} (x+2)^2 + (y-1)^2 = 34 \\ y = -x + 7 \end{cases}$</p> <p>i podanie współrzędnych punktu B: $B(1, 6)$</p>

Numer zadania

Etapy rozwiązania zadania

11. cd.

Narysowanie kąta BAD Podanie miary kąta: 45° Wyznaczenie prostej, na której leżą środki obu okręgów: $y = 2x - 4$ Zauważenie, że równanie stycznej ma postać: $y = -\frac{1}{2}x + b$ Zauważenie, że środek $S(6, 8)$ jest oddalony od stycznej o 10, oraz zapisanie równania:

12.

$$\frac{|\frac{1}{2} \cdot 6 + 8 - b|}{\sqrt{(\frac{1}{2})^2 + 1^2}} = 10$$

Rozwiązanie równania: $b = 11 - 5\sqrt{5}$ lub $b = 11 + 5\sqrt{5}$ Wybranie poprawnej odpowiedzi: $y = -\frac{1}{2}x + 11 - 5\sqrt{5}$ Obliczenie współrzędnych punktu A : $A(-1, 2)$ Obliczenie współrzędnych punktu B : $B(7, -4)$ Wyznaczenie równania prostej AB : $3x + 4y - 5 = 0$

13.

Obliczenie odległości punktu C od prostej AB : $d = \frac{33}{5}$ Obliczenie długości boku AB : $|AB| = 10$ i pola trójkąta ABC : $P = 33$ Obliczenie długości boków BC i AC : $|BC| = 13$, $|AC| = 3\sqrt{5}$ Obliczenie długości promienia okręgu opisanego na trójkącie: $R = \frac{|AB| \cdot |BC| \cdot |AC|}{4P} = \frac{65\sqrt{5}}{22}$ Wyznaczenie współrzędnych punktów A i C : $A(1, -2)$, $C(3, 4)$

14. a)

Obliczenie współrzędnych punktu D : $D(-1, 7)$ Obliczenie współrzędnych punktu B : $B(5, -5)$ Wyznaczenie środków pozostałych boków: $S_{AB}(3, -\frac{7}{2})$, $S_{BC}(4, -\frac{1}{2})$, $S_{CD}(1, \frac{11}{2})$ Wyznaczenie długości odcinków AB , BO i AO : $|AB| = 5$, $|BO| = 3\sqrt{5}$, $|AO| = \sqrt{10}$

14. b)

Obliczenie z twierdzenia cosinusów: $\cos \sphericalangle AOB = \frac{\sqrt{2}}{2}$, stąd $\sphericalangle AOB = 45^\circ$ Obliczenie pola równoległoboku: $P = 2|AO| \cdot |BO| \cdot \sin \sphericalangle AOB = 30$

Numer
zadania

Etapy rozwiązania zadania

- Wyznaczenie równania prostej BC : $y = -2x + 10$
 Zapisanie układu równań:

$$\begin{cases} y = -2x + 10 \\ y = -x + 4 \end{cases}$$
 i wyznaczenie współrzędnych punktu B : $B(6, -2)$
15. Wyznaczenie równania prostej AC : $y = x + 4$
 Zapisanie układu równań:

$$\begin{cases} y = x + 4 \\ y = \frac{1}{2}x + 3 \end{cases}$$
 i wyznaczenie współrzędnych punktu A : $A(-2, 2)$
 Obliczenie obwodu trójkąta: $Obw = 8\sqrt{5} + 4\sqrt{2}$
 Wyznaczenie równania prostej AC : $y = -\frac{1}{2}x$
 Wyznaczenie współrzędnych środka $S(2, -1)$ odcinka AC jako punktu wspólnego prostych:
 $y = -\frac{1}{2}x$ i $y = 2x - 5$
16. Obliczenie współrzędnych punktu A : $A(6, -3)$
 Wyznaczenie równania prostej AB : $y = -x + 3$
 Zapisanie współrzędnych punktu B w postaci: $B(x, -x + 3)$
 Obliczenie długości boków AC i BC : $|AC| = 4\sqrt{5}$, $|BC| = \sqrt{(x+2)^2 + (2-x)^2}$
 Wyznaczenie współrzędnych punktu B z równania $(x+2)^2 + (2-x)^2 = 80$: $B(-6, 9)$
 Zapisanie równania okręgu w postaci: $(x-a)^2 + y^2 = r^2$
17. a) Zapisanie układu równań:

$$\begin{cases} (1-a)^2 + 16 = r^2 \\ (-6-a)^2 + 9 = r^2 \end{cases}$$
 Rozwiązanie układu równań i podanie odpowiedzi: $(x+2)^2 + y^2 = 5^2$
 Wyznaczenie współczynnika kierunkowego prostej AB : $a_{AB} = \frac{1}{7}$
 Zapisanie równania prostej prostopadłej w postaci ogólnej: $-7x - y + b = 0$
17. b) Zapisanie równania: $\frac{|b|}{\sqrt{50}} = \sqrt{2}$
 Rozwiązanie równania i podanie odpowiedzi: $y = -7x - 10$, $y = -7x + 10$
 Zapisanie środków i promieni okręgów: $S_1(16, 0)$, $r_1 = 2$, $S_2(6, 4)$, $r_2 = 4$
 Zauważenie, że skala jednokładności jest równa $-\frac{r_2}{r_1} = -2$
18. Oznaczenie przez $P(x, y)$ środka jednokładności i zapisanie równania $\overrightarrow{PS_2} = -2\overrightarrow{PS_1}$ w postaci:
 $[6-x, 4-y] = 2[x-16, y]$
 Rozwiązanie równania i podanie odpowiedzi: $P(12\frac{2}{3}, 1\frac{1}{3})$